

GERIATRISEN KUNTOUTUKSEN tutkimus- ja kehittämishanke 2002–06

– *uusia toimintamalleja ikääntyneiden kuntoutukseen*

Tausta

Yhteiskunnassa tarvitaan uusia keinoja ja strategioita ikäihmisten hyvinvoinnin, elämänlaadun, toimintakyvyn ja kotona selviytymisen edistämiseen. Siksi myös kuntoutuksen merkitys kasvaa. Muutokset ikääntymiskulttuurissa ja kuntoutuksen toimintaympäristöissä edellyttävät kuntoutusnäkömyksen muuttumista entistä monitieteisempään ja laaja-alaisempaan suuntaan, jolloin huomioidaan ihmisen fyysiset, psyykkiset, kognitiiviset, sosiaaliset ja kulttuuriset ulottuvuudet.

Tavoitteet

1. Selvittää kolmannen sektorin roolia ja sen mahdollisuuksia toimia ikääntyneiden kuntoutuksessa
2. Kehittää uusia kuntoutusmuotoja ja tutkia niiden vaikuttavuutta sekä taloudellista tehokkuutta
3. Selvittää ikääntyneiden kuntoutuksen solmukohtia.

Menetelmät

- ▶ Laaja väestökysely (N=4113) yksinäisyydestä
- ▶ Laadullisia menetelmiä hyödyntävä omaishoidon arjen tutkimus
- ▶ Satunnaistettua kontrolloitua koeasetelmaa ja laadullista prosessianalyysia yhdistävä interventiotutkimus yhteistyöhön perustuvan omaishoidon tukimallin vaikuttavuudesta
- ▶ Satunnaistettua kontrolloitua koeasetelmaa ja laadullista sisällönanalyysia hyödyntävä interventiotutkimus yksinäisille ikäihmisille tarkoitettun psykososiaalisen ryhmäkuntoutuksen vaikuttavuudesta
- ▶ Erilaisia menetelmiä kuntoutusprosessin solmukohtien tutkimiseksi (mm. asiakaslähtöisyyden, hoitoon sitoutumisen, ikääntyneiden elämänlaadun mittaamisen ongelmista) sekä afasiakuntoutuksen mahdollisuuksien selvittämiseksi

GERIATRISEN KUNTOUTUKSEN HANKE

Ikääntyneiden
yksinäisyys

Omaishoitajien
kokemukset
ja tukeminen

Kolmannen
sektorin
rooli ja
kuntoutuksen
solmukohtat

Tulokset

- ▶ Luotiin esimerkki siitä, miten uudenlaisia, aktiivista toimijuutta ja voimavaroja korostavia vanhuuskäsityksiä voidaan käyttää kuntoutustoiminnan perustana
- ▶ Luotiin esimerkki siitä, miten ikäihmisten kanssa yhteistyössä voidaan suunnitella ja toteuttaa palveluita heidän omista tarpeistaan käsin
- ▶ Kehitettiin yksinäisille ikäihmisille hyvinvointia ja terveyttä lisäävä, kustannuksia säästävä psykososiaalinen ryhmäkuntoutusmalli, jota levitetään Ystäväpiiri-mallina myös uusille kohderyhmille
- ▶ Kehitettiin Omaishoito yhteistyönä -tukimalli, joka mahdollistaa dementia-perheiden kotona asumisen nykyistä pidempään, lisää hoidon laatua ja säästää kustannuksia
- ▶ Tuotettiin suuri määrä tieteellisesti korkeatasoista ja käytännön kannalta hyödyllistä ja sovellettavaa tutkimustietoa

YSTÄVÄPIIRI -RYHMÄKUNTOUTUSMALLI

- ▶ Parantaa ikäihmisen elämänhallintaa ja tukee heidän aktiivista toimijuuttaan
- ▶ Tukee uusien vertaisten ystävyssuhteiden muodostumista ja lievittää yksinäisyyttä
- ▶ Parantaa terveyttä, elämänlaatua ja hyvinvointia
- ▶ Lievittää masentuneisuutta ja ehkäisee muistitoimintojen heikkenemistä
- ▶ Vähentää terveyspalveluiden käyttöä sekä ennen aikaista laitoshoidoa ja kuolleisuutta
- ▶ Korostaa ikääntyneiden roolia ja arvokkuutta yhteiskunnassa

OMAISHOITO YHTEISTYÖNÄ -TUKIMALLI

